

N

Piše: SUZANA LEPOAN ŠTEFANIĆ

Snimio: MARKO LUKUŠIĆ / PIXSELL

amještaj je sav izrađen od starih hrastovih greda. Nevelika je to vikendica na brdu, ali i prostranom imanju od dva hektara, s kojega puca fascinantni pogled na cijelu Baranju, a kada je vedro, čak i do osječke katedrale. U dvorištu su vinska kuća s izvornim dezenom na zidovima, stara drvena kola i ambar koji je odavno "prevalio" stotinu godina. Gotovo unšten, kupljen je dolje u selu pa restauriran. Izvorni slavonski i baranjski izgled sačuvan je na svemu do posljednjeg detalja. Jedino što "odskače" jest jacuzzi na terasi kuće, na otvorenome, ali i on je u drvu. Oaza je to bivšeg predsjedničkog kandidata i poduzetnika Borisa Mikšića i supruge mu Ines u srcu Baranje, nadomak Belog Manastira, ali gotovo u anonimnosti, daleko od svjetla reflektora.

— Kupili smo staru kućicu i preuređili, a za sve smo angažirali lokalne majstore. Uredili smo plantažu s breskvama i šljivama, pa smo kupili još jedan komad zemlje i zasadili vinograd. Nije preveliko, ali baš je za dušu — oduševljen je Boris Mikšić koji četiri mjeseca u godini provodi u Hrvatskoj i Europi, a ostatak na zapadnoj obali Floride. Najmanja mu je to kuća, kaže, ali i njemu najdraža. Uredila ju je sama Ines, kojoj je dizajn interijera ujedno i struka. Osjeti se, stoga, i štih Bavarske, njezina rodnog kraja. Nazvali su je "Herzelhaus" ili "Kuća srca", a taj se lajtmotiv proteže cijelim imanjem.

Mir su našli na brdu ponad nove tvornice EcoCortec u Belom Manastiru koju si je, kako se našao, Mikšić poklonio za "okrugli" 70. rodendan, proslavljen 11. listopada.

Imam 65 svojih patenata

EcoCortec prva je hrvatska tvornica bioplastike, proizvode biorazgradivu ambalažu i antikorozivne folije. Prvi pogon u Belom Manastiru podigao je prije ravno 12 godina, a bila je to investicija teška 10 milijuna eura. Nova je tvornica tik uz nju.

— Riječ je, zapravo, o proširenju postojeće tvornice, nova je hala dvostruko veća i praktički smo utrostručili proizvodni kapacitet. Uložili smo gotovo pet milijuna eura, od čega je 37,5 posto iz europskih fondova i Ministarstva gospodarstva. Daleko nam to povećati asortiman proizvoda za automobilsku industriju i čeličane dildjem Europe. Praktički 95 posto kapaciteta izvozimo, s tim da će nam se i prodaja povećati barem dva puta. Kapacitet će nam biti 10 milijuna kilograma ambalaže, a to je, inače, naš patentirani proizvod. Zauzimamo 20 posto tržišta u Europi i taj će postotak i dalje rasti — sipa on statistiku iz rukava. Daleko su najbolji u Europi, dodaje, a u Belom Manastiru imaju i laboratorij koji prati kvalitetu proizvodnje. Njihove proizvode kupuju, primjerice, Bosch te automobilski velikani kao što su Mercedes, Volvo, Renault, BMW, Volkswagen... Boris Mikšić vlasnik je, inače, 65 patenata.

— Nažalost, nisam dostigao Teslu koji ih je imao 500. On je bio genijalac, ja sam samo običan purger — smješka se on.

Pod logom "Dečko s Trešnjevke" upustio se i u predsjedničku kampanju 2005., a baš je tada i začet njegov poslovni put u Baranju.

— Obilazio sam tada poslovne zone, što me kao poduzetnika najviše zanimalo, i to po cijeloj Hrvatskoj, od Vukovara do Škabrnje, pa sam tako stigao i u Beli Manastir. Tadašnji gradonačelnik pokazao mi je praznu livadu i rekao da će tu biti poduzetnička zona. Nisam tada ništa obećao, ali mi se taj kraj jako svidio. Zagrepčani su u to doba rijetko dolazili u Baranju, svi su išli prema moru, tako da praktički nismo ni znali što znači Baranja. Impresioniran sam i ljudima i krajem pa sam odlučio sagraditi tu i tvornicu. Zanimljiva mi je lokacija i zbog položaja, blizu su Madarska, Rumunjska, istočnoeuropejske zemlje, a trend je da se veliki proizvodni pogoni sele iz zapadne prema istočnoj Europi — objašnjava.

Zaposlenih je u EcoCortecu, koji ima i ured u Zagrebu, trenutačno 40. Na natječaj za 10 novih pripravnika u Baranji javilo im se — više od stotinu kandidata. Beli Manastir na popisu je gradova iz kojih se najviše iseljava u Hrvatskoj, po službenim statistikama samo lani napustilo ga je 580 stanovnika, stvarne brojke vjerojatno su i veće, a iz njegove firme u 12 godina nije otišao — nitko.

— Pripremamo ih za posao, educiramo, motiviramo, plaćamo ih iznad prosjeka u Baranji, prosječna je plaća oko 5500 kuna, i to je razlog što vide svoju budućnost kod nas i ne zanima ih odlazak u Njemačku ili Irsku. Mi to činimo kako bismo što

Ines i ja
upoznali smo
se na pecanju,
a i na svadbi
smo ulovili
dvije
sabljarke

>>

USVOM BIZNISU NA

Nisam sebi kupio prijatelje radnicima

Bivši predsjednički kandidat u Baranji je, uz pomoć novca iz fondova EU, proširio tvornicu. Kaže da je tako nešto u Americi nezamislivo

CI SAM NA SVIJETU

ivatni avion, važnije odijeliti božićnice

BIO SAM SKEPTIČAN I NISAM GLASAO ZA TRUMP

nastavak s prethodne stranice >>

više poboljšali produktivnost, a na koncu završi tako da su zaista zadovoljni. Produktivnost je u Belom Manastiru na istom, čak i boljem nivou nego u našim tvornicama u Americi i Kanadi, koje se bave istim poslovanjem. Konkurentni smo, ljudi su vrlo motivirani za rad, nismo imali nijednu nesreću na radu. U sličnoj tvornici u Americi nesreće su veliki problem jer radnici dolaze umorni na posao. Radimo u tri turnusa, znači 24 sata na dan, i možda nisu dovoljno priviknuti na svoj rad jer u tom dijelu Amerike nema dovoljno radne snage (u Minnesota je nezaposlenost svega 3 posto, nap. a.). U Baranji ima radnika, javilo nam ih se stotinu na natječaj. To je razlika, Baranjski su zainteresirani da ostanu u svom kraju ako imaju dobar posao i za njega su plaćeni. Ne smije se ljudi iskoristavati. Kada su bila teška vremena u mojoj firmi, ja sam koji put ostao bez svoje plaće, ali nisam nijednom isplatio isplatni rok. Na to se treba jako paziti. Važno je motivirati ih i bonusima, božićnicom, što oni jako cijene jer vide da se trudimo. Radili smo dobro ove godine pa će i božićnica biti veća. Dijelimo s njima dobit. Usto, uredi su nam moderni, strojevi vrhunski i ponosni su što mogu raditi u takvoj tvornici – kaže naš sugovornik.

Od Trumpa ni dolara

Primjerice, u novu baranjsku tvornicu stigao je i stroj koji je posljednji krik tehnologije.

– Automatski se gasi čim se upali senzor da se radnik približio noževima, sigurnost je vrhunsko – pokazuje nam pogon Dijana Zrinski, direktorka EcoCorteca. U kompleksu su i dvije kuhinje za radnike, s velikim hladnjakom, štednjakom i perilicom za sude.

– Nitko kod nas nije zaposlen na minimalcu, dok je drugdje u istoj struci plaća gotovo u pravilu minimalna. Božićnica nam je oko 2000 kuna – nadovezuje se ona. Mikšić upravo modernizira i skladište u Splitu kako bi ga pretvorio u tvornicu za kemijske proizvode i plasirao ih širom Europe. Uložio je dosad u Hrvatsku, računa on, 25 milijuna eura i nije požalio ni centa.

– Uložit ću i više, jer postoji interes, ali i prostor da se ta ulaganja vrate. Ne investiram ja samo iz simpatije nego jer zaista vidim da se to isplati i cijeni. Nemam privatne avione, mene to ne zanima, čovjek sam u godinama, ali koji uspješno radi i ljudi to prihvataju pa onda i oni još uspješnije rade. Vlasnik sam devet tvornica, najveći smo proizvođač anti-korozivnih proizvoda na svijetu, kao privatna tvrtka. Mogao bih si priuštiti, primjerice, veliki brod, ali puno sam ponosniji što smo stvorili novu tvornicu u Belom Manastiru. Dosta naših doseđenika u Ameriku i Australiju očekuje da im se u Hrvatskoj sve servira na pladnju, imaju velika očekivanja, a nisu spremni uložiti kapital ili znanje. Očekuju eldorado i zbog toga je nastala negativna percepциja Hrvatske kao zemlje u koju se ne bi trebalo ulagati, što je iskrivljeno, potvrđujem to iz vlastitog iskustva. Nemamo nikakvih pro-

Unutrašnjost kuće u Baranji uredila je Ines Mikšić koja je stručnjakinja za dizajn interijera

Dosta naših doseđenika u Ameriku i Australiju očekuje da im se u Hrvatskoj sve servira na pladnju

Kuća u Baranji najmanja je od svih koje posjeduju, ali je i najdraža

Svoju su kuću nazvali Herzelhaus – Kuća srca DUBRAVKA PETRIĆ/PIXSELL

blema s lokalnom vlasti, puno su nam pomogli, uspjeli smo dobiti novac iz EU fondova, a takvo nešto u Americi ne možemo nikada očekivati. U biznisu sam 45 godina, a nisam od Donalda Trumpa dobio ni centa – usporeduje.

Predsjednika Trumpa nije dosad, dodaje, imao prilike upoznati. Nije mu, priznaje, dao ni svoj glas.

– Bio sam skeptični Toma, kao i puno nas. No on vodi politiku za koju su glasovali njegovi birači, nije odstupio ni pedlja! Je li popularan u svijetu ili nije, to je druga priča, ali činjenica je da je Amerika gospodarski daleko jača sada nego što je bila prije nego je preuzeo vlast. Dionice su skočile. To je najbolji pokazatelj da se ekonomija oporavila i da se bolje živi – razmišlja on.

Trumpa navodi kao odličan primjer poduzetnika na čelu države, no istu ocjenu neće dati bivšem predsjedniku hrvatske Vlade Tihomiru Oreškoviću koji je, slično kao i sam Mikšić, rođen u Zagrebu, ali ga je životni put odnio u Kanadu, doduše još kao dječačića.

– On nije imao tu karizmu da prenese poruku u narod. Prvo, nije znao jezik, i drugo, nije znao probleme, a to što je on biznismen, nije to gradane baš puno zanimalo – stava je on.

Kao dečko s Trešnjevke, koji je u Americi postao uspješan poduzetnik, Boris Mikšić uspio je na predsjedničkim izborima 2005. pridobiti gotovo pola milijuna hrvatskih birača da zaokruže baš

njegovo ime. Bila je to jasna poruka glasača svim političarima. Iako dotad nepoznat široj javnosti u domovini, ostavio je iza sebe tada daleko zvučnija imena u politici kao što su Đurđa Adlešić, Slaven Letica ili Ivić Pašalić. Drugi krug i "obračun" sa Stjepanom Mesićem za dlaku mu je izmaknuo, pretekla ga je Jadranka Kosor.

– Sve te godine rada u dijaspori motivirale su me da se bavim politikom. Deset sam godina bio počasni konzul, imenovan me predsjednik Franjo Tuđman. Imao sam točno određen cilj, da Hrvatska uđe u NATO, to je bio moj projekt od samog početka. Došao sam u stadiju u karijeri kada sam se odlučio vratiti u rodnu zemlju, da pokrenem nešto što sam tada mislio da je dobro. Skupiti 500.000 glasova, kao nepoznat, to je ipak bio veliki uspjeh. No oko drugog kruga bilo je zavrzelame, aktivirali su nepostojeće glasač-

ke listiće iz BiH kako ne bi u vlast ušao netko tko nije iz toga miljea. Ono što sam pozitivno ostavio iza sebe jest to da sam otvorio vrata nezavisnim listama koje su danas priznate, a u ono doba postojale su samo stranke. Ipak se nešto promjenilo – osvrće se on.

Vani ste uvijek gastarbeiter

Nakon predsjedničke kampanje nije više toliko prisutan u javnosti.

– Kad sam bio u politici, to je imalo smisla. Publicitet u mom poslu nije toliko važan, ja želim impresionirati klijente i kupce – govori. Boris Mikšić rođen je 1948. u Zagrebu, gdje je i diplomirao strojarstvo 1973., a potom otišao u SAD, s trudnom prvom suprugom Olgom. Počeo je kao inženjer za razvoj i istraživanje, a 1977. osnovao je tvrtku Cortec Corporation. Svoju poduzetničku mrežu u Hrvatskoj gradi baš u kraju iz kojega se masevno iseljava.

– Mislim da će se puno njih razočarati, neće uspjeti kao što očekuju, nije to sve u inozemstvu tako lagano. A drugo, kada imate zemlju koja je slobodna i s pregršt potencijala, kao što je naša, ne smije se čekati na priliku, treba je stvoriti. Biti konobar negdje s diplomatom fakulteta, to nije doстојno, a na koncu, i država ulaže novac u našu naobrazbu. Nije trava uviđek zelenija kod susjeda. Nije nijeftino živjeti u tim zemljama u koje se iseljava. Niste nikada primljeni u društvo, u smislu da ste ravнопravni, uviđek ste gastarabaj-

DUBRAVKA PETRIĆ/PIXSELL

EcoCortec je tvornica bioplastike i zauzima 20 posto europskog tržišta

2018-10-22 13:19